

XXIII OLIMPIADA FIZYCZNA (1973/1974). Stopień III, zadanie teoretyczne – T1

Źródło: Komitet Główny Olimpiady Fizycznej;
Waldemar Gorzkowski;
Fizyka w Szkole nr 6, 1974;
Olimpiady fizyczne XXIII i XXIV. WSiP, Warszawa 1977.

Nazwa zadania: Indukcyjność zastępcza

Działy: Elektromagnetyzm

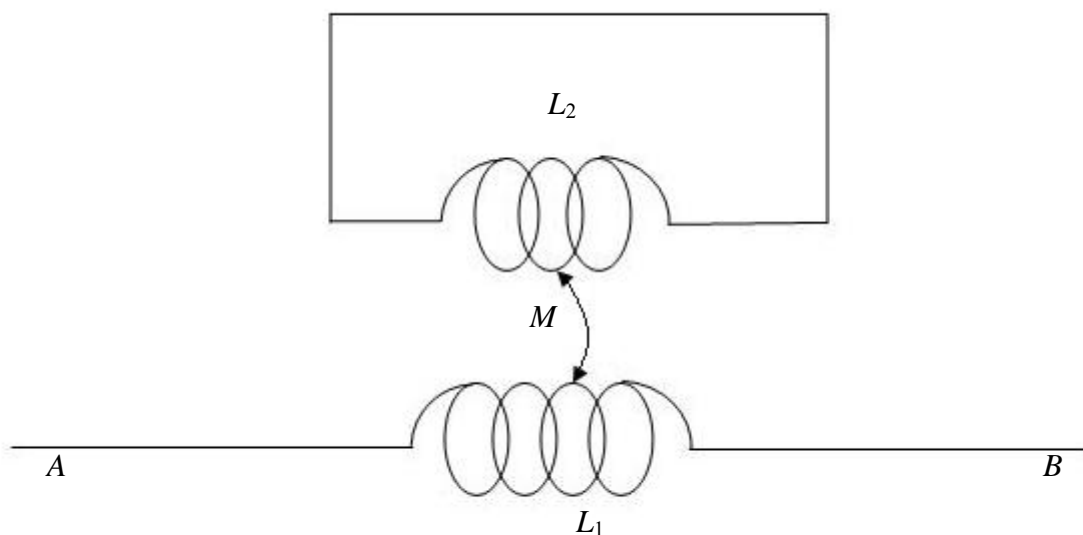
Słowa kluczowe: SEM, cewka, indukcyjność zastępcza, siła elektromotoryczna, reguła Lenza.

Zadanie teoretyczne – T1, zawody III stopnia, XXIII OF.

Dwie cewki z prądem mogą oddziaływać wzajemnie w tym znaczeniu, że zmiany prądu w jednej z nich wywołują powstawanie sił elektromotorycznej w drugiej i na odwrót. Miarą tego oddziaływania jest współczynnik indukcji wzajemnej $M > 0$: dodatkowa siła elektromotoryczna indukowana w pierwszej cewce wynosi $\pm M \frac{dI_2(t)}{dt}$, a w drugiej $\pm M \frac{dI_1(t)}{dt}$, gdzie

$I_1(t)$, $I_2(t)$ oznaczają natężenie prądów odpowiednio w pierwszej i drugiej cewce. Znaki indukowanych sił elektromotorycznych spełniają regułę Lenza.

Korzystając z powyższych z informacji wyznacz indukcyjność zastępczą L_{AB} następującego układu (położenie cewek i kierunki uzwojeń zaznaczono na rysunku 1):

Rys.1

Czy (i jak?) wynik uległby zmianie gdybyśmy w jednej z cewek zmienili kierunek uzwojenia na przeciwny? Jaką największą wartość może mieć współczynnik indukcji wzajemnej M ? Z jakich rozważań to wynika?